

Դ Ի Տ Ե Կ Բ Ի Բ Զ Ա Ն Ե Դ Ե Ն

1812. ՚ի 15. օգոստոսի.

Աս գործքս որ է Պատմութիւն Տիմկան տուննիս, ամենն օտանք Տիմկ
օրը հեղմը կըսպովի:

Ի Գ Ա Լ Ի Ա

Փոխորդայն իգախայտը Եւսէնիտը,
պէտք մընովն, փարէզ գնաց հասաւ ա-
րարիկն շէն:

Աս տարի շատ նորապիտեմի եղաւ առ
կողմերը, Եւսէնի ծէր միայն որ եւ արհիւրեա-
ւաւանդիտը ժաման 208 նաւ մեծ ու պղ-
տիկ, որոնք եկան իգախայտը կողմերն,
նայոյթին, Եւսէնիտը, Եւսէնի տանձան-
ներէն, կողմներէն, նաւ մարդային, ու-
րէրն ալ, եւ փայտ, թիւթիւն, աղած
նաւ, կտոր, զիւն, կանկ, մեղ, չա-
միւ, չիւլիւր, տապան, պատար, ու այլ
հարկաւոր բաներ:

Աս տակ գացին 108 նաւ՝ զէպ ի ծով
մանրութեամբ, որ բեռնափորած էին շարն,
բրինձ, փոստը, սիս, սիւտը, աղս-
կեղին բաներ, թուղթ, մարրած կտոր,
տապան գրքեր, քրիստոս տի թաւածաւ լծի-
րտալ, կտաւ, Եւսէնի մեծ, ու այլ զանա-
զան բաներ:

Այս կերպ քիչ շահաւոր լեղաւ փաճա-
րապատմութիւն՝ որ ըրին զեռնարկ, քիչ շա-
րաւ մէջն, քաղաքի քաղաք բուն խաւրիւրդ:
169 մեծ մեծ մաւռնաւորով խաւրե-
լին տակն ներս, առ բաները՝ սրտն կըկա-
րաւն յամար երկրորդ:

Ն Ի Մ Յ Լ Ս Տ Ա Ն

Նեմեյի թագուհին համայնաւ թաղա-
ւորին համար, որ է պղտակի ողորմ նաւը
լեւն խիւնաւթաւն, արծեմ թաղանթի
մանարտիկ լեւ փոխէր ամաններ շինել առ-
փաւ: շատ փոռաւոր ունիւններով: Եւ առ
շինել պարտն Վիպհ թագուհին, որ շատ վաղ
պէտք արժանիացարձ է:

Ս Գ Ա Ն Ի Ա

Վալենցա քաղաքը մեծ հանգարտութիւն

է, ու ամար թագաւորին համարանք
ըլլաւ համար երդում ըրին: Աս քաղաքը
գէշն բնակիչներու աստիճան: քաղաքի
նախ տակնը, պէտք առ բանը շինին
ամա մէկ ինկիւնը օրինաւոր հանգարտե-
լով, ամանց սրտը դարձաւ, ու նարին մէկ
եղան փրանդներու գէշ վարկիւր: ու
թէպէտ փրանդներու, դռնը դռնը զօր
առաւոր տեղին, ամենն երկնի անդամը
քրտած էն: ամա տաւա ստանկ օրներուն
ձեւը ըլլաւ ամաւոր ամար բերդեր քա-
ղաքներ, միւս հոս հոս կրգարներ կրգար-
քին, կրկնակն կրկնաքին: քաղաք ողով-
հեաւ գիւնդին եղանակ ուժը շատ, զօրք
անհամար: Բրինձ քաղաքներէն: Աս շի-
մոյ սպանկալաւ թագաւորը մարտաւ է,
իրեն իմ հանգարտը ու պատմութիւն:

Պ Ա Տ Ե Ր Ա Ջ Մ Ա Կ Ա Ն Բ

Վիկնային կըպրի թէ նեմեյին դռն
դռ 30 հարար, 14 հարար ձիւն օր մնաց
չը սրանաւոր, հասաւ փրանդիւր: Եւ
պէտք ունի բերն նաւերն: փրանդիւր
կայարէն իրեն եղանակն ու առ դռնդին
դռնը է զարմեայերի փրանդիւր: Աս ուր
3 զանգ զօրք ալ փրանդներ լծի շարն,
գին՝ մէկ կողմիւ: մէկը դարձաւ
նիս, մէկը սրանալը կըկալ: առն
դռնդին կըհրամայէ սկստ փրանդիւր
երկարակն կըհրամայէ սկստիւրդ մեծ
ուր, Երբորդին միւրայն մեծաւոր, ու
առանոր համար՝ որ լեւանդներէն էր եր-
կըր արդաւ որդի:

Եւսէնի շին նարան խիւնաւթաւ
համար էր խաւակին ստանդարտը որդի տե-
ղը էն օրդէ ետեւ տակնը Երեւն, ու
հրաման արժաւ զօրքը՝ որ շինն տալանդ
փրկաւ քաղաքն զօրք, որ շինն տալանդ
համարն հոս դարձին՝ մեծակն հոս կըկա-
րանդին: Աս հոս փրանդին բնակիւր էր
կուք բաժնովն էր, մէկը կեցիքէր Թոս-
թ

բի ըսված տեղը, մէկալը վաքային բարձր տեղովանքը:

Աւստանց 28ին լուսնալուս լըրայ, նա բօլին թագաւորը իր ձիաւոր ու ռաւանաւոր զօրքովը ընկաւ պուռէսէս քօնդէին բանակին լըրայ: ու մէկալ գինի փրկել փէ էքմուլը սկսաւ զարնել ասոնք: Մոս կոյները թօփ նետելով սկսան ետ ետ քաշ վիշ: Թողուցին վիշնա քաղաքը, այրեցին աւոր կամուրջը, ու այլ միլիոնաւոր արժողէքի պատերազմական բաներ հետ փախցրնել չըկրնալուռն համար կրակի տվին: Այն օրը նաբօլէօնը մտաւ քաղաքը:

Ան օրը տուգաւ ուէճիօ, Քրանսի բանակին մէկալ թէկէն տէլէլ զաւօլին գինաց զար նըվէցաւ մոսկովնուռն, ու այնպիսի սառնակ կրակով զրեք ետէ քէնց՝ որ այնպէս կամուրջին էին կրնար աւրել այրել, 300 հոգի բռնեց անոնցմէն, ու հարուրաւոր ալ մեռուց: Իրենցմէն 50 միայն մեռան:

29ին՝ Տուգայ էլքինժէնը՝ կամուրջմը շինել տրվաւ սոստեղովայն գինացը՝ ուսկից որ կանցնով Վիլիս: Աւ հոն բաժնը վեցան քանիսը խուժք կուսանային ճամբուն վըրայ, որ կտոր կտոր աստիս անդին ցըր ված մոսկովին զօրքը երթան դանեն: Աւ վէսդ Փալային թագաւորը՝ ան օրը բօնիա զօլցել փրկելիքին զօրքովը մտաւ կուսանօ քաղաքը: Աւ մէկ գունդմը զօրաց անկէ խաւրեցին սոսա՞ր որ էր թան իրենցիփէս պաշտօններին զարմին, որ իր զօրքովը ելեր կուտար լիտայէն՝ վիշնա քաղաքը պահելու ու անտեղի ուժը ամրցընէրու, ու աս եղա՞ծը լսելով, կեցեր էր ան տեղրանքը: Մենձ ֆրանսով ու ղէնով էլաւ մոսկովը աս զարնը վելուռն: սալթ 20 միլիոնի պատերազմական պաշար կարմցուց: Աւ հիմայ Քրանսի բանակը հոն տեղնէ, ուր որ վեց շաբաթ առաջ՝ մոսկովին բոլոր բանակը կեցեր էր:

30ւրիս 3ին, նաբօլին թագաւորը առաջ քալեց դէպ 'ի ղէնէճիանն, ու հոն զարնվէցաւ պուռն գօլին բանակին հետ՝ որ չիկրնալով գիմանալ Քրանսիներուն կըրակին, ետ քաշվեցաւ, ու շատ մարդ կըրնցուց:

4ին, աւստանց մտաւ նաբօլին թագաւորը զվէնդճիանն, ու տուգաւ էլքինժէնը մտաւ մալիադօնի, ու առաջաւ ուէճիօն մտաւ անդաւ:

5ին, նաբօլին թագաւորը առաջ երթալով հանդիպեցաւ տճինային վրայ ձիաւոր զօրաց մոսկովնուռն: Իր ձիաւորը առաջ քալեց ասանց դէմ, որանց գրուինէր կըտքիճ պառօն սուսէրովէրը, ու մէկալ դիաց պաւտուսպուռն զօրքը, վուռգէմպէսկցինէրը ու լէհէրը կոնակ կենալով, տկարացան մոսկովները: ու ետ ետ քաշվելով, անգան

ու կորեցին կամուրջը, ու դէմ կըդնէին որ Քրանսիները չանցնին աստիս: Ան ասէրը քօնդէ մօմտալուռն անդի կորմանէ հինկ թօփ անցուց, ու ասոնց վայնի վրան բերաւ: Բանէցին գերի 200 ձիաւոր: Իսկ մեռնողները փէք շատ եղան:

Ճէնէալ սեպտաւորանը հասաւ ան օրը վիտճօնի, ուսկից որ առջի օրը մոսկովին թագաւորը (որ անձամբ հիմայ ինքնալ բա, նախին մէջնէ) անկէ ելերէր:

Աւ առջափ օրվան մէջ, դրեթէ բովանդակ լիթվանիա, որուն մէջ երկու միլիօն մարդ կա՝ կատարեցանք կրտն Քրանսիները: ու շատ պատերազմական պաշարներ մոսկովնուռն ձեռքէն առնէլէն ետէ 2500 դերի ալ ունինք ձեռքիս:

Աւ օրերը ան կողերը մէկ սաստիկ տաք մը եղեր է, ու ետքը սաստիկ պաղ, որ 36 սահաթ անընդհատ անձրեւ եկեր է: Աւ սարսափելի օդոց խոտովութիւնը՝ մարդոց ու ձիանց մենձ մնաւ ու ղէն արվէր է՝ ու ասոր համար իրենց առաջ քաշվէլէքիսը խափան վերէ:

ԲԱՆԱՍԻՐԱԿԱՆՔ

Նաբօլէօն իմիէնալթօը աս տարի մայիսին 5ին, ան երեւելի արձանագործը Բաւոլա ըսածինն, ըրաւ քաղախեւ թագաւորական կարգին երկաթի պատկին: Աւ արձանագործին հիմա ան զօլութիւնէր, ան պատիւները կուտան, որոնք հին աւտէնը՝ բանաստեղծները սուսմէսէն կուտային իրենց ժամանակի եղած արձանագործներուն: Աւ անոնանի մարդուն պատմութիւնը, ետեի թղթերուն մէջ, մէկ յարմար տեղը, երկայն կըդրեմ:

Պարոն քաղախեւ վնէնցից Մօնդին, հոմերոսին իլիատէսը գերադանց ոճով թարգմանեց: ու տրպէլէն ետեւ, մէկ հատմը քնծայ տրվաւ Պալիէոպի թագաւորին: Անալ մէկ մենձ մեծարանքովը, ու բեր նով ինքը գովելով, ու շորհակալ ըլլալով՝ որ այսպիսի աշխատեմէ, ու խնամուածի շատցընէրու ետեւէն տէր, առաւ: ու իրեն մէկ սակիէ միտալը պարգէ տրվաւ, որուն մէկ դին էր արքային պատկերը: մէկալ դին մէկ աշխարհի մը, որուն բոլորակը գրած էր ան բանը, || Աւշինութիւն է ճարտարութիւն: ||

Պարոն քօնդէ տի Բօլլին՝ որ երեւելի գիտնական մարդմէնէր, մեռաւ աս տարի: Ասոր անունը յիշատակը չիկորսով մնաց տէր, իր ուսումնական բարեկամները ու ղէցին մէկ յիշատակը կանգնել իր համար: ու աս բանիս համար մէջերին ժողովեցին 30000 հազար Ֆիօրին ինքնան հիմայ: Աւ

է մէկ խոռնկմը, մէկ ընծայմը արժանաւոր գիտնականաց ու իմաստասիրաց, որ իրարու հուստան իմոյժարուածք, իրար սէր ընշուն համար, թէ աղբաժ տտեղնին, ու թէ մեռնելէն ետեւ որչափ որ կրնան:

Փարիզու իմաստանց՝ ու գիտուն ու քաղաքականութի ծաղիեցընելու ընկերուելը, ընծաներ պարգևներ խոստացերէ անոնց՝ որոնք որ դանէնէն աս իր ուղած բաները:

1200 Ֆրանքի կըխոստանայ, ով որ գտնայ ու ցըցնէ մէկ ճամբայմը, որ ստոֆայի վրայ ու սանտալի վրայ՝ տպիլ, ան բարակ մաքակ պղնձի վրայ փորված՝ պատկերներ ըլլայ, նախներ ըլլայ, ինչպէս որ թղթի վրէ կըտպիլ տղէկ:

6000 Ֆրանքի կըխոստանայ, ով որ բրթի չուխայի՝ տղէկ կարմիր՝ ու ալ գոյն տայ ուսուպիա ըսած արմատով, որ շատ կըցտիլ Ֆրանսայու երկիրները ու աժան բանմունէ: Ու թէ որ ձէ, մէկը ան ուսուպիա արմատովը չըրաւ ալ, մէկ ուրիշ աս երկիրներու գաղտնաբերովը ըրաւ, աղբի կործիր գոյն տրլլաւ բրթի մնոր ալ նոյն խոստացած պարգևը կուտայ:

1000 Ֆրանքի կըխոստանայ, ով որ ճամբայմը գտնէ, որ պահուելի ամանները ներսի գիւց խալայելու տեղը՝ մէկ ուրիշ վէտ նիժնը կ'մէկ անիստ մետաղը հագցնէ անոր տեղը. ու ան այնպէս պախալին հէտը միանայ, որ նէ ճաթի, նէ ելէ, նէ հալէ կրակի վրայ, ու թթուի, եղի, աղի, գիմանայ, ու սուղ բանմալ չըլլայ սովորական գործածված պախալեղէններէն:

400 Ֆրանքի կըխոստանայ, ով որ ան Ֆրանսայու երկիրները ուր որ եղ չ'գտալիր, ճամբայմը գտնէ հան տեղերը՝ եղ բերօղ ծառեր կամ բոյսեր շտայընելու, որ եղը աժնայ ան բնակիչներուն: Աս աղետատու նայ վարձ խոստանալը առաջուց, մէկ խելացի վարպետութիւնէն, որ հիմայ բոլոր եւրոպայի տէրութիւնները՝ աս ճամբան բռներ կըգործածեն, ու պտուղնալ կը վայելեն: Չէրէմ մէկ բանմը կըցօղը, չէ գիտնալով թէ իր քրտիներ ճանցօղմը վարձաւորօղմը սխալ գտլիմի տեղի, կամ թէ գտլիալ նէ, ինչպիսի վարձքը սխալ առնէմ տեղ, ոտքը ձեռքը կըլուծնայ, բանիմը գլուխ չիգներ: Աւ կըտեսնենք որ՝ մարդուս բնութիւն միշտ այսպէս ըլլալուն համար, որ ինչուի վարձքը չիտեսնէ՝ չի շարժիր, մեզ ստեղծօղը պիլէ՝ աս ճամբան բռնէ, առաջիմէ վարձքը խոստացաւ մեր բարեգործութիւնը: Աւ ինչպիսի այսպէս չըլլայ, աղբիմը մէջ խելք չիշատար, եղած խելայիները գլուխ չեն ցաթկեր:

Եւրոպայ ու Ֆրանսայ բուրգի պահուելուն ունենալուն համար, մէկը մէկ նոր

գիւտմը հնարեց՝ որ աս պահուելութեան տեղը ընցնէ: Կովու ու հորթու կաշի տեղէկ կըձևէ՝ որչափ մեծ ու պղտիկ կուգես, ու աղէկ վարպետութիւն աս կըկարէ. տեղիին մէկ գին մուսուլման կ'մասուրամը կըգին՝ որ գոցիլ ու բացիլ ուղածիկ պէս, ասիկայ քէօրիւկովմը, կամ փէլով կուռեցընէ ու զածին չափ, որ կըլլայ մէկէն մէկ պատվական տեղէկմը, ու կըպառկի վրան. աս մարդ ասոր վրայ մարդ չեփիր չիխաղը, ընտոր բրթէ տեղիին վրայ, անկէ ետեւ լուէն ազատ, դնելը վերցընելը գըւրին: Ճամբորդ մարդ պիլէ, աս իր մենծ ու պատվական տեղէկը հետը ուր ուղէ կրնայ տանիլ. առվասանց պլօցընէ՝ կողորմը կաշի ձիուն վրէ կ'մառապային մէջ կըգին. իրէ կուռը՝ ուր որ կըլլայ անտառի մէջ, գաշտի մէջ, ուռեցընէ աս՝ կըլլայ թաղաւորական տեղէկմը, որուն վրայ հանգիստ կըպառկի: Աստի աս տեղէկը որ սկսվինէ գործածվել, աս օրվան օրըս միայն Ֆրանսայէն 240 միլիօն լիբրէ բուրգէն աւելի կըլլէ, որ չուխայ ու այլ հարկաւոր բաներ կըլինի:

Մէկը ճամբայմը գըտաւ նոր բանէմը հաց չիւնելու, որ հացի պէս սիրա կըբռնէ, ու անոր պէս համով ու ձերմակ կըլլայ: Կառնէ գետնախնձորը, քէ եք բլմասին, ու կըկըտրտէ տիւրմտիւրմ, ու կըլըրցընէ կրակին վրայիմ բաւանմէջ, որ շատ ապր ըլլայ, որ չորնալուն տեղը եփի. ետքը ան կտոր կտոր կընէ կըգնէ ջարդաքը ալիւր կընէ, ետքը խմոր կընէ ալիւրը հացի պէս բուռ կեփէ, որ աժան ըլլալէն ետեւ՝ զարմա նալի համովալ կըլլայ:

Մէկ ուրիշ մարգմալ աս ճամբովա զարմանալի ձեան պէս հացմը չիւնէ: Աստեղէկ օխայ եւրոպայու բրինձ, ասի ջարդաքի մէջ ալիւր ըրաւ. աս մէկ օխայ բրինձի ալիւրին մէջ՝ գրաւ կէս օխայ ցորենի ալիւր, ու մէջը ցորենի խմոր գրաւ շտեղց. ու երբոր խմորը քիմայան աղէկմը որ հասաւ, գրաւ բուռը եփեց, ու եղաւ մէկ արմինալու համով հացմը, ու կըռեց որ երկու օխայէն աւելի աճերէր աս հացը:

Մեզած տարի գեկտեմբերի 10ին Բրազիլ քաղաքին մէջ եղած դաւթաւաւաւորաշխարհ տեսաւ որ իրեն պառօմէթուն՝ որ է ճանրաչափ գործին, յանկարծակի մէկէն ցածցաւ իրեն միջական բարձրութիւն: Աս բանէս մակաբերեց՝ որ կամ սաստիկ անձրևը պիտի գայ, կամ կարկուտ մըրիկ պիտի ըլլայ, որովհետեւ օրնալ ամառաւ մուծ օրմներ, ամա հիւ բանմը չեղաւ: Աւ 12ին գիլերվան սահմանը իրեքին տատնելը, Լավեցաւ իմացվեցաւ մէկ շափմը որ քեց մէկ թաքեքէ. ու կըլուկը փենձիւրէնէ

նէրուն, սոյոսնէրուն կճառայող: ու շաժը
էր հարաւէն գէտ 'ի հիւսիս:

Հառմ մարտի 23ին, իրիկվան գէմ մէկ
սաստիկ շաժմը եղաւ հարաւային գիւնն,
որուն պէս քիչ հեղ պատահէրէ. ու կար
ծես թէ ինչպէս որ տաղամը խաղբի կմ
նաւու տակէն կուգայ կանցնի, այնպէս
շարժեց դէպքը. շատ պարտաներու
շէնքերու զէն տրլաւ, ու տունմալ փլաւ,
որուն մէջ իրեք հոգի մեռան. բայց ո՞ք
պետրոսին, ու սէ մարիամ մաճիօսին, ու
քաղաքին մէջ եղած կոթողներուն, որ յա
ւերժական յիշատակներ են, հիշ գէնմը չե
ղաւ: Աւ աս շատ զարմանալի բանմընէ,
որ աստիք առաջի տարիւն պերի' ինչ ա
մուր շինվածքներէն, որ զանազան շարժեր
փորձանքներ տեսերէն, աւ հիշ չեն խախ
տեր, պիտո կեցեր են ինչպէս աս օրս:

Երաժշտական գործիքներ շինողը Ֆէս
քեր անուշով: Ետէն ընկաւ կտաւալեալ
գործելու քերիւղով եղած շալլընները: Աւ
գտաւ մէկ նոր մէքենակաւ վարպետաւորը,
որ քեմանին ձայնը ու ուժը տասնապատիկ
աւելի շառցուց: Աւ աս իր նոր շինած քե
մանները շատ գերազանց են, քան զամեն
ինչպէս հնմայեղած քեմանները եւրոպայու
մէջ, ու քան զամեն վարպետ քեմանախ
ներուն, ու նաեւ սգայինէս վարպետին շե
նածներէն աչ: Աւ գիտը աս քեմաններուն
է 100 լուսնի սակ:

Եկէ նոր ճամբայմը մէկը գտեր է, ու
անց միւրեքէպի Թղթի վրայ գիր գրելու:
Հասարակ ընի մէջ քանինը կտոր գետոր
կրճէէ. ետքը աս ջրին մէջ թռչած է, մա
զաղած է, մէկը կըթաթիս, ու կըգնէ
տրեւ որ չորնայ: Աս Թռչածը վրան կը
սլահէ, երբոր որ ուր տեղոր կուղէ բան
մը գրել, ճշմանին մէջէն կըջանէ սուր
գլխով ծծմբային երկթի կրտորմը, ու բեր
նի Թքով Թքելով, աս Թղթին վրայ կըգ
լէ ինչոր կուղէ. ու հոն այնպէս կըգրկի,
որպէս թէ սե միւրեքէպովմը բանմը գրը
ված ըլլար:

Կրովէկայ շատ գայլերի կան, որ ձմե
ռը ցուրտ ասե՛նը խումբ խումբ կըժողը
վին կը կեկան ստա՛ած լճերուն գետերուն
քովքը, որ անցնող գարձնայմը գըանեն
նէ ան տեպրանը: Վրան հասնին, ու տեն
սի փոխի. ուստի շատ մենմ վատագ է որ մի
նակ առապայմը խղախմը համարձակի ան
տեպրը քայլերու: Վրան որովհետեւ նո՛մ
մարդուս անչափ շատ ուժ ու զէնքեր' չե
տովը' որ աս գարշերուն հետը ծեծկրկն ու
յաղթէ' ամա խեղճ արվեր է, որով որ մէկ
գիւրին ճամբամը գտերէն մարգիկ' անոնց

հախէն դալու: Երբոր մէկ բեռնաւո
րած խղախմը որ ճամբայ պիտի ելլէ' մէկ
քանի կանգուն երկայն չուվանմալ' ետին
կըկապէ, որ խղախը քարելու ասե՛նը' ան
չուվանը ետեւէն գետինը բըսվտելով սո
ղալով կուգայ: Իշտէ ամեն գայլեր որ
կըհանդային կանցնին ետեւը ան չընին հե
տը կըխաղան կըխաճիւնեն. ու մարդուն
ու բաշող ձիուն հիւ մէկ զէնմը չեն ընէր
քանի որ ան չուվանը կայնէ:

Յունիս ամսուն մէջ եկաւ վէնէտիկ քա
ղաքը, պարոն անգոն Մառքիդէլլէ, երեւ
ելի մարդը' որ շատ վարպետ է երկինքը
ելլելու' ան օդապարիկ ըսած գունտով,
որ նոր աշխար ամենն լա՛ծ կըլլայ, բայց
չէ տեսած. ուստի մասնաւոր եկաւ աս քա
ղաքնալ' որ բոլոր ժողովուրդը ուրախայլ
նէ' ցցնելով անոնց աս արմնաւոր վարպե
տութիւր:

Աւ աս երկու հեղ ելաւ, մէկը յունիսի
շին, մէկմալ 2:ին. աս երկորդ անգամ
ելլելուն մղունը ու աւելի բարձրացաւ, ու
աւելի ճամբաներ ըրաւ. ու քաղէ կամայ
կամայ գէտ 'ի ուր' որ հովը կըփէր' որ
մէրբալ աչքի գիմայ կըտեսնէ'նիք, ու քա
նիմը սահմալ երկինքը վեր վար քաղէլէն
ետեւ, վար իջաւ. ու ո՛վ կրնայ պատմել
բոլոր քաղաքին զարմանքը, ու ինգուծի
որ ըրին ան օրը: Աւ ան իրիկունը աս պա
րոն մառքիդէլլին թէաթրոն տարին բոլոր
քաղաքին մեծերը, ու գովաւանք ու պատիւ
շատ տրվին իրեն, ու ցրցուցին թէ որչափ
վրան համարում ունին, թէ իր գիտուծի
ու խելքին համար, թէ իր կարճուծի
ու վարպետուծիքը համար, որ աս խելքէ
մարքէ գուրս բանը ու անկարելի սեպված
բանը' ետէն ընխալով անչափ գիւրին ըրաւ,
ու իրենց աչքին առջև ցրցուց, աս արմն
նալու բանը:

Բայց ասիէ մենմ ու աւելի արմնաւորն
պատմեմ: Պարոն ա՛նժէն ըսածնին փարէ
դայի, իրեն մենմ մենմ թեէր շինելով
Թռչունի պէս աս մարդը կըթռչի, ուր կու
ղէ կերթալիոր. ամա որովհետեւ մարդուն
ծանրութիւնը շատ է, փէք մենմ մենմ թեէր
պէտքը կըլլայ. ասոր համար օդապարիկ
մալ կառնէ ոռմներուն գին կըկապէ, իբր
հակակշիւթ թանրութիւն, ու երկու թեէ
րը շարժելով կերթայ Թռչուններուն ետեւ
էն, ու անով զննքը ու մեքէնան կըկառա
վարէ: Աւ բանը ըրաւ յունիսի 10ին, բո
լոր փարեղ քաղաքին զիմացը, որ ամենքը
մատ խածին, աս նշ արված մարդկային
խելքին վրայ, որ մաշգոս բանեցընելով բա
նեցընելով ինչպէս հոս հասաւ: